

Ad Soyad:
Numara:
Süre: 75 dakika

1Q	2Q	3Q	4Q	5Q	Toplam

AYRIK MATEMATİK FINAL SORULARI (A GRUBU)

Soru 1.

Aşağıda verilen kurallara göre Ege bölgesi haritasını graph kullanarak renklendirmeniz gerekmektedir.

- İki komşu şehir aynı renkte olmayacak.
- Kullandığınız her rengin her kullanımı için bir fiyatı var.
- En ucuz şekilde boyamanız gerekir.

Renk	1 şehir için tutar
Kırmızı	\$100
Mavi	\$200
Yeşil	\$300
Siyah	\$400
Sarı	\$500

Her renk için tutarlar tabloda verilmiştir

(İpucu: Önce Graph oluşturun, derecesi en büyük düğümden başlayarak renklendirme yapınız. (30P))

Soru 2.

RSA Algoritması

Step 1. Anahtar Üretimi

- İki asal sayı seçiniz (p ve q)
- $n=p*q$ hesaplayınız
- $\phi(n) = (p - 1) * (q - 1)$ hesaplayınız
- Bir e sayısı seçiniz öyle ki $\text{obeb}(\phi(n), e) = 1$ dir
- Bir d sayısı bulunuz öyle ki $d * e \bmod \phi(n) = 1$ dir.
- Açık anahtar: (e, n)
- Gizli anahtar: (d, n)

Step 2. Şifreleme

Bir m mesajının şifrelenmiş hali: $c = m^e \bmod n$ ile hesaplanır.

Step 3. Deşifreleme

Bir c şifreli mesajının orjinal hali: $m = c^d \bmod n$ ile hesaplanır.

Yukarıdaki RSA algoritmasını kullanarak, m=6 yi önce şifreleyip daha sonra deşifre ediniz. (20P)
(İpucu: p ve q asal sayılarını küçük seçmeniz işlem kolaylığı sağlayacaktır.)

Soru 3. Dört kişi “GOOD NIGHT FRIENDS” ifadesini aşağıdakine göre şifreliyor:

1. person: G O O D N I G H T
F R I E N D S X X

2. person:
GF
OR
OI
DE
NN
ID
GS
HX
TX

3. person:
GFOROI
DENNID
GSHXTX

4. person: GFOROIDENNIDGSHXTX

- (a) Buna göre şifrelenen aşağıdaki ifadeyi çözünüz: “YDOMUYADREEAGROXOX”
- (b) Nasıl yapıldığını kısaca anlatınız. (20P)

Soru 4. Simetrik (tek anahtarlı) ve Asimetrik (çift anahtarlı) şifreleme nasıl gerçekleştirilir, izah ediniz? Aralarındaki farkları anlatınız. (20P)

Soru 5. Çelişki ile ispat yöntemini kullanarak gösteriniz ki

$$r^3 + r^2 + 1 = 0$$

eşitliğini sağlayan bir r rasyonel sayısı yoktur. (20P)

[İpucu: Varsayın ki r rasyonel ve $r = a/b$ şeklinde bir kök olsun, burada a ve b tamsayı ve a/b en sade formdadır. $\text{obeb}(a,b)=1$. r nin a ve b ye bağlı eşitliğini kullanarak tamsayılardan oluşan bir denklem elde edin ve bu denklemde a ve b nin teklik ve çiftlik durumlarını inceleyin.]